

CIVILTIESĪBU APAKŠNOZARE

FIZISKĀS PERSONAS MAKSĀTNESPĒJA KĀ MAKSĀTSPĒJAS ATJAUNOŠANAS VEIDS UN ĀRPUSTIESAS PARĀDU RESTRUKTURIZĀCIJA

Mg. iur. Inga Eglīte,

zvērināta advokāte, RSU doktora studiju programmas "Juridiskās zinātnes" doktorante, Latvija

Abstract

Existing problems in process of insolvency proceedings of a natural person, which are not exactly defined in law regulation, make specification for each insolvency process. Which often make wrong notions about process of the natural person insolvency proceeding. And what should be taken into account, for renewing the natural person solvency in the way that the natural person obligations must be extinguishing.

Keywords: insolvency proceedings of a natural person, restoring solvency, claims of creditors, legal protection proceeding.

Ievads

Maksātnespējas procesa ietvaros administratora ekskluzīvā kompetence ietver iespēju apstrīdēt iepriekš noslēgtus maksātnespējīgās fiziskās personas slēgtos darījumus, tādējādi sasniedzot vienu no Maksātnespējas likuma¹ mērķiem – pēc iespējas pilnīgāk apmierināt kreditoru prasījumus.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 5. panta pirmo daļu – fiziskās personas maksātnespējas process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir pēc iespējas pilnīgāk apmierināt kreditoru prasījumus no parādnieka mantas un dot iespēju parādniekam, kura manta un ienākumi nav pietiekami visu saistību segšanai, tikt atbrīvotam no neizpildītajām saistībām un atjaunot maksāspēju. No minētās normas attiecīgi izriet gan kreditoru prasījumu maksimāla apmierināšana, gan arī iespēja tikt atbrīvotam no atlikušajām parādsaistībām. Kreditoru prasījumu maksimāla apmierināšana

iespējama gan no parādnieka mantas, gan no parādnieka ienākumiem maksātnespējas procesa laikā, turklāt pēdējais no tiem (kā pienākums novirzīt daļu no saviem ienākumiem kreditoru prasījumu apmierināšanai) saglabājas arī tajā gadījumā, kad parādnieka īpašumā nav mantas.

Tiesību zinātnieki ir atzinuši, ka maksātnespēja ir labākais veids, kā finansiālās grūtībās nonākušai fiziskai personai dot iespēju atjaunot tās maksātnespēju un pilntiesīgi atgriezties civiltiesiskajā apritē².

Publikācijas mērķis ir izpētīt fizisko personu maksātnespējas un ārpus tiesas parādu restrukturizācijas tiesiskā regulējuma problēmu būtību. Raksta uzdevumi ir analizēt *atšķirības starp ārpus tiesas parādu restrukturizāciju un likumā noteikto maksātnespējas procedūru* un tās ietekmi ekonomiskās drošības komercdarījumu kontekstā, noskaidrot fizisko personu maksātnespējas un ārpus tiesas parādu restrukturizācijas normatīvo regulējumu, analizēt fiziskās personas maksātnespējas definīciju, analizēt normatīvo aktu vēsturiskās kopsakarības.

Pētījuma objekts ir fizisko personu maksātnespēja kā ekonomiskās drošības apdraudējums komercdarījumu kontekstā. Pētījuma priekšmets ir fiziskās personas maksātnespējas tiesiskais regulējums Latvijā.

Pētījuma izstrādē pielietotas šādas metodes: literatūras analīzes metode, vēsturiskā metode, socioloģiskā novērošanas metode, indukcijas metode.

Fiziskās personas maksātnespējas tiesiskais regulējums un ar to saistītās definīcijas

Nelabvēlīgas ārējās vides faktoru ietekme, risku izvērtēšanas trūkumi vai nepilnības, kā arī kļūdas pieņemtajos lēmumos var izraisīt tādu fiziskās personas finansiālo stāvokli, kad fiziskai personai rodas grūtības segt savas finansiālās saistības un sekmīgi dzīvot tālāk, neslīgstot parādu slogos, jeb nonākt maksātnespējas situācijā.

Publikācijās sastopamas vairākas definīcijas, kas attiecināmas uz stāvokli, kad fiziskā persona piedzīvo maksātnespējas problēmas. Tālāk minētas dažas no tām.

- ANO Starptautiskās tirdzniecības komisijas izstrādātā Maksātnespējas tiesību aktu rokasgrāmata UNICITRAL

definē maksātnespēju kā situāciju, ja parādnieks vispār nav spējīgs samaksāt savus parādus, kad pienāk to dzēšanas termiņš, vai ja tā pasīvu vērtība pārsniedz tā aktīvu vērtību³.

- Maksātnespēja – nespēja segt savus parādus⁴.

Atsevišķos literatūras avotos maksātnespēju kā finansiālu situāciju raksturojošu stāvokli atkarībā no tā pazīmēm iedala:

- Naudas plūsmu maksātnespēja (*Cash-flow insolvency*) vai tehniskā maksātnespēja – stāvoklis, kurā fiziskai vai juridiskai personai ir pietiekami aktīvu, kas pārsniedz saistības, taču tai nav likvīdu aktīvu, ar ko veikt šo maksājumu un segt saistības. Tā ir saistīta ar aktīvu trūkumu samaksāt parādus, kuriem iestājies samaksas termiņš. Šāda maksātnespēja parasti var tikt atrisināta vienojoties ar kreditoriem⁵.
- Bilances maksātnespēja (*Balance-sheet insolvency*) stāvoklis, kad fiziskai vai juridiskai personai nav pietiekami daudz aktīvu, lai samaksātu visus savus parādus. Persona var uzsākt maksātnespējas procesu, bet tas nav obligāti. Ja zaudējumus akceptē visas puses, situāciju var atrisināt arī bez maksātnespējas. Persona, kurai piemīt bilances maksātnespējas pazīmes, var joprojām segt savas saistības kreditoriem⁶.

Visas šīs definīcijas tiek attiecinātas uz tādu juridisku personu vai fizisku personu finansiālo stāvokli, kad steidzami ir nepieciešams pieņemt lēmumu par tālākās darbības stratēģiju.

Šajā posmā ir iespējams veikt dažādus pasākumus, kas vērsti uz finanšu situācijas nostabilizēšanu un izeju no krīzes. Šajā stadijā, atkarībā no situācijas nopietnības un krīzes dziļuma, ir iespējams ārpus tiesas procedūru ietvaros vienojties ar juridiskās personas vai fiziskās personas kreditoriem par finansiālās situācijas normalizēšanu un tālāko darbības stratēģiju.

Latvijā 2009. gadā Maksātnespējas konsultatīvajā padomē tika apstiprinātas „Ārpustiesas parādu restrukturizācijas Latvija”⁷ vadlīnijas. Šo vadlīniju mērķis, balstoties uz labākās starptautiskās prakses piemēriem, sniegt Latvijas uzņēmumiem kā arī fiziskām personām, kreditoriem un attiecīgajām valsts iestādēm informāciju par principiem un vadlīnijām attiecībā uz ārpustiesas parādu restrukturizāciju.

Aplūkojot būtiskākās atšķirības starp ārpustiesas parādu

restrukturizāciju un likumā noteikto maksātnespējas procedūru, varam secināt, ka tās ir šādas:

- ārpusstiesas parādu restrukturizācijā nevar mainīt kreditoru tiesības vai noteikt tādas saistības kreditoriem, kurām tie nepiekrīt,
- ārpusstiesas parādu restrukturizācijas pamatā ir vienošanās un tā neapdraud vai negatīvi neietekmē parādnieku un kreditoru tiesības,
- ārpusstiesas parādu restrukturizācija nav piemērota visiem parādniekiem, proti, ja parādnieks pēc parādu restrukturizācijas nevar atrisināt savas finanšu problēmas, tad tas nekavējoties ir jāatzīst par maksātnespējīgu vai uzņēmums jālikvidē,
- ārpusstiesas parādu restrukturizācijā procesi un veiktie pasākumi, kas saskaņoti starp parādnieku un kreditoriem, ir elastīgi⁸.

Ārpusstiesas parādu restrukturizācijas rezultāts parasti ir parādnieka un attiecīgo kreditoru saskaņots parādu restrukturizācijas plāns, kas dod parādniekam iespēju turpināt saimniecisko darbību bez pārtraukumiem. Vadlīnijas paredz, ka ārpusstiesas parādu restrukturizāciju var iedalīt divos veidos:

- divpusējās pārrunas starp parādnieku un kreditoru, lai vienotos par maksājumu grafika pārskatīšanu un/vai parāda atlaišanu, samazinot parāda summu un vai pagarinot samaksas termiņus;
- daudzpusējas pārrunas starp parādnieku un kreditoru, lai vienotos par maksājumu grafika pārskatīšanu un/vai parāda atlaišanu, samazinot parāda summu un/vai pagarinot samaksas termiņus.

Fizisko personu maksātnespējas procesa piemērošanas nepieļaujamība

Latvijā pastāv juridisks instruments parādnieka maksātnespējas kā finansiālā stāvokļa risināšanai. Maksātnespējas likuma VIII nodaļā⁹ ir paredzēta iespēja parādniekam izstrādāt Ārpusstiesas tiesiskās aizsardzības plānu (turpmāk tekstā – ĀTAP), kurš ir jāaskaņo ar kreditoriem un paredzēts parādnieka finansiālās situācijas stabilizēšanai.

Diemžēl jānorāda, ka šāds ĀTAP process Maksātnespējas likumā nav paredzēts grūtībās nonākušu fizisku personu situāciju risinājumam, taču šādu risinājumu fiziskā persona var atrast pati patstāvīgi vai, izmantojot kādu juridiskās palīdzības sniedzēju, pielietojot jau minētās Vadlīnijas, taču šobrīd tas joprojām nav populāri. Bieži ar maksātnespēju saskārušās personas ir samērā kūtras, lai bez iedrošināšanas mēģinātu risināt sasāpējušu parādu sloga situāciju pirms tiek pieņemts lēmums par maksātnespējas pasludināšanu.

Iepriekš minētās finansiālās grūtībās nonākušās fiziskās personas, protams, var rast visdažādākos risinājumus, bet to pamatā ir jābūt **labai ticībai**, proti, – „*Pārrunas starp parādnieku un attiecīgajiem kreditoriem, kā arī starp pašiem kreditoriem notiek labā ticībā, lai rastu konstruktīvu risinājumu*”¹⁰.

Tomēr, ne visām fiziskām personām, kuras nonākušas finansiālās grūtībās un tādējādi nespēj izpildīt saistības, jau sākotnēji var piemērot maksātnespējas procesu, un vēlāk maksātnespējas procesa ietvaros arī saistību dzēšanas procedūru. Saistību dzēšanas procedūru fiziskai personai nevar piemērot, bet, ja tā uzsākta, tad tā ir jāpārtrauc šādos gadījumos:

1. ja fiziskā persona ir iesaistījies darījumos, kuru rezultātā kļuvusi maksātnespējīga;
2. vai fiziskā persona iesaistījies darījumos, kuru rezultātā radījusi zaudējumus kreditoriem;
3. tostarp, maksātnespējīgā fiziskā persona apzinājās vai tai vajadzēja apzināties, ka iesaistīšanās šādos darījumos var izraisīt maksātnespēju vai zaudējumu radīšanu kreditoriem.

Tādējādi, fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā maksātnespējas administratoram ir jāizvērtē fiziskās personas veiktie darījumi un nepieciešamības gadījumā jāceļ tiesā attiecīga prasība. Par tādiem darījumiem uzskatāmi Maksātnespējas likuma 96.–100. pantā ietvertie darījumu veidi, proti, darījumu atzīšana par spēkā neesošiem; bezatlīdzības darījumu apstrīdēšana un ķīlas līgumu atzīšana par spēkā neesošiem. Vienlaikus jānorāda, ka, lai gan minētās tiesību normas iekļautas sadaļā, kas regulē juridiskās personas maksātnespējas procesu, tomēr, saskaņā ar Maksātnespējas likuma 128. panta pirmo daļu – arī fiziskās personas maksātnespējas procesam tiek piemēroti juridiskās personas maksātnespējas procesa noteikumi, vienlaikus ievērojot speciālās normas, kas regulē

tieši fiziskās personas maksātnespējas procesu, tāpēc darījumu apstrīdēšanas noteikumi ir attiecināmi arī uz fiziskās personas maksātnespējas procesu.

Maksātnespējas likuma 144. pants noteic, ka parādnieka noslēgtie darījumi ir apstrīdami šā likuma XVII nodaļā noteiktajā kārtībā, ja bankrota procedūras laikā tiek konstatēti šā likuma 153. pantā noteiktie saistību dzēšanas ierobežojumi.

Saistību dzēšanas procedūru nepiemēro vai to pārtrauc šādos gadījumos:

- 1) parādnieks pēdējo triju gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas vai maksātnespējas procesa laikā ir slēdzis darījumus, kuru rezultātā kļuvusi maksātnespējīga vai radījis zaudējumus kreditoriem, turklāt viņš apzinājās vai viņam vajadzēja apzināties, ka šādu darījumu slēgšana var novest līdz maksātnespējai vai zaudējumu radīšanai kreditoriem;
- 2) parādnieks ir sniedzis apzināti nepatiesu informāciju par savu mantisko stāvokli un slēpis savus patiesos ienākumus;
- 3) parādnieks nepilda bankrota vai saistību dzēšanas procedūrā paredzētos pienākumus, būtiski apgrūtinot maksātnespējas procesa efektīvu norisi¹¹.

Saskaņā ar Civillikuma 1403. pantu¹² – tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai.

Tiesu praksē ir secināts, ka, lai arī starp Maksātnespējas likumā ietvertajām normām, kas regulē darījuma apstrīdēšanu, ir konstatējamas atšķirības, tomēr var saskatīt šādus vienojošus kritērijus:

- 1) darījums ir noslēgts pēc maksātnespējas procesa uzsākšanas vai noteiktu laika periodu pirms tam;
- 2) ar darījumu nodarīti zaudējumi parādniekam un/vai kreditoriem;
- 3) ja darījums ir noticis ilgāku laika posmu pirms maksātnespējas, darījums ir apstrīdams;
- 4) ja darījuma puses ir zinājušas vai tām bija jāzina par zaudējumu nodarīšanu. Ja darījums slēgts ar saistīto personu, tiek prezumēts, ka darījuma otra puse zināja par zaudējumu nodarīšanu, ja vien nepierāda pretējo¹³.

Tiesai, kas attiecīgi izvērtē administratora apstrīdēto darījumu

ir jākonstatē, vai ir noslēgts darījums, vai darījums ir noslēgts likumā noteiktajā laika posmā, vai ar darījumu ir nodarīti zaudējumi kreditoriem un/vai parādniekam – fiziskai personai, kurai pasludināts maksātnespējas process, kā arī vai darījuma puses ir zinājušas par zaudējumu nodarīšanu/darījums ir slēgts ar ieinteresēto personu.

Gadījumā, ja administrators izlemj celt tiesā prasību par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu vai tā atcelšanu, tad gan administrators, gan tiesa var konstatēt konkrētus faktus:

- pirmkārt, vai darījums ir ticis noslēgts;
- otrkārt, vai darījums ir ticis noslēgts t. s. “aizdomu periodā”¹⁴.

Vienlaikus jānorāda, ka pati būtiskākā darījumu apstrīdēšanas sastāvdaļa ir zaudējumu nodarīšanas fakts, nevis formāla darījumu apstrīdēšana, maksātnespējas procesa novilcināšanai.

Zaudējumi kreditoriem bieži vien tiek nodarīti nevis ar atsevišķa darījuma (līguma) noslēgšanu, bet ar vairākām savstarpēji saistītām darbībām, no kurām dažas var arī nebūt atzīstamas par darījumu Civillikuma 1403. panta izpratnē. Piemērojot darījumu apstrīdēšanas regulējumu, tiesas ir saskārušās ar paplašinātas interpretācijas problēmām, proti, cik plaši ir tulkojams apstrīdama darījuma jēdziens maksātnespējas likumu izpratnē.

Darījumu izvērtēšana kopsakarībā ar fizisko personu maksātnespējas procesu

Tiesu praksē atzīts, ka zaudējumus radoši darījumi ir tādi, kuru noteikumi ir neizdevīgi parādniekam – fiziskai personai, kurai pasludināts maksātnespējas process, vai kuru izpilde ir zaudējumus radoša¹⁵.

Parādniekam – fiziskai personai, kurai pasludināts maksātnespējas process (turpmāk tekstā – parādnieks), neizdevīgi darījumi ir tādi darījumi, kuros manta tiek atsavināta bez atlīdzības vai par neadekvāti zemu cenu. Savukārt darījumi, kuru izpilde ir zaudējumus radoša, ir tādi darījumi, kas ir atbilstoši tirgus cenai, bet tiek veiktas darbības, lai pielīgtā maksa faktiski nenonāktu parādnieka rīcībā un netiktu izlietota kreditoru prasījumu segšanai. Tiesu praksē zaudējumu nodarīšanas fakts ir paplašināts līdz izpratnei, ka tiesai (administratoram) būtu jāizvērtē, vai kreditoru iespējas gūt apmierinājumu no parādnieka mantas būtu lielākas, ja attiecīgais

darījums nebūtu noslēgts un neiestātos no tā izrietošās tiesiskās sekas – mantas aktīvu masas samazinājums vai mantas pasīvu palielinājums¹⁶. Vēl jo vairāk – ja fiziskās personas maksātnespēja iestājusies darījuma rezultātā.

Praksē bieži vien fiziskās personas pirms pieteikuma par maksātnespējas procesa pasludināšanu iesniegšanas tiesā slēdz dažādus tiesiskus darījumus, piemēram, atsavina nekustamo īpašumu, tādējādi mēģinot izvairīties no kreditora prasījuma apmierināšanas turpmāka maksātnespējas procesa ietvaros. Saņemtie finanšu līdzekļi netiek virzīti kreditoru prasījumu apmierināšanai, bet izlietoti atbilstoši subjektīviem ieska tiem. Tāpat negatīva ietekme var būt arī nevienlīdzīgai attieksmei pret vienā prioritātes rangā esošiem kreditoriem, piemēram, maksājot vai sniedzot nodrošinājumu vienam nenodrošinātajam kreditoram, vienlaikus neveicot maksājumus citiem¹⁷. Daudzi darījumi, kas kvalificējami kā apstrīdami maksātnespējas tiesību izpratnē, ārpus maksātnespējas konteksta būtu pilnīgi normāli un akceptējami, un kļūst apstrīdami tikai tad, ja tiek slēgti tuvojoties parādnieka maksātnespējai¹⁸. Līdz ar to šādos gadījumos jāsecina, ka fiziskā persona, kura iesniedz tiesā pieteikumu par maksātnespējas procesa pasludināšanu, rīkojas negodprātīgi un pretēji likumiem un labiem tikumiem. Šādi darījumi ir apstrīdami un atzīstami par spēkā neesošiem, saskaņā ar sekojošajiem normatīvajiem aktiem:

- līdz 2008. gada 1. janvārim bija spēkā 1996. gada 12. septembra likums „Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju”. Šis likums tiek piemērots maksātnespējas procesiem, kas uzsākti līdz 2007. gada 31. decembrim¹⁹;
- 2007. gada 22. janvārī tika pieņemts Maksātnespējas likums, kas stājās spēkā 2008. gada 1. janvārī. Šis likums ir piemērojams maksātnespējas procesiem, kas ir uzsākti laika posmā no 2008. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 31. oktobrim²⁰;
- 2010. gada 1. novembrī stājās spēkā 2010. gada 26. jūlija Maksātnespējas likums, kura normas ir piemērojamas maksātnespējas procesiem, kas ir uzsākti, sākot ar 2010. gada 1. novembri.

Fiziskās personas apzināta sistēmiska darbība, lai izvairītos no kreditoru prasījumu apmierināšanas, tostarp atbrīvotos no parādsaistībām maksātnespējas procesa ietvaros saistību dzēšanas

procedūrā, nav viegli konstatējama. Kā jau iepriekš rakstā minēts – ir jākonstatē gan tiesiskā darījuma esamība (notikums), gan darījuma radītie zaudējumi.

Kopsavilkums

Kopumā, vērtējot fizisko personu maksātspējas procesa problemātiku, secināms galvenais, proti, gan parādniekam – fiziskai personai, kurai ir pasludināts maksātspējas process, gan arī maksātspējas administratoram, kurš vada/uzrauga maksātspējas procesu, visās darbībās ir jārīkojas **labā ticībā**.

Maksātspējas procesa kvalitatīva vadīšana un personas attieksme ir svarīgs biznesa vidi regulējošs instruments. Kreditoriem, administratoram un parādniekam piešķirto pilnvaru apjoms procesā ir jāpielāgo konkrētai ekonomiskajai situācijai un konkrētiem uzņēmējdarbības vides apstākļiem valstī. Minētie faktori ietekmē savstarpējo uzticēšanos un nosaka sadarbības partneru riska novērtēšanas procedūru stingrības pakāpi.

Latvijā ārpus tiesas aizsardzības procesu var izmantot juridisko personu uzņēmumi, un tikai pastarpināti finansiālās grūtībās nonākušas fiziskās personas, kuras saskaņā ar „Ārpustiesas parādu restrukturizācijas Latvijā” vadlīnijām spēj vienoties ar kreditoru vairākumu.

Atsauces

- ¹ Maksātspējas likums. 26.07.2010. likums/LV, 124 (4316), 06.08.2010.
- ² Aktuālas tiesību realizācijas problēmas: Latvijas Universitātes 69. konferences rakstu krājums. – Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2011. 65. lpp.
- ³ Maksātspējas tiesību aktu rokasgrāmata, UNICITRAL, Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautiskās tirdzniecības tiesību komisija, Ņujorka, 2005. 16. lpp.
- ⁴ Moneyterms: investment & finance explained. <http://moneyterms.co.uk/insolvency/>
- ⁵ Šneidere R. Finanšu analīzes metodes uzņēmuma maksātspējas prognozēšanai. Lietišķās informācijas dienests, Rīga, 2009., 12. lpp.
- ⁶ Downes, John, and Jordan Elliot. Goodman. Dictionary of Finance and Investment Terms. Hauppauge, NY: Barron's Educational Series, 2003.
- ⁷ Ārpustiesas parādu restrukturizācija Latvijā. Vadlīnijas, apstiprinātas Maksātspējas jautājumu konsultatīvajā padomē 2009. gada 6. augustā. Pieejams: http://www.mna.gov.lv/lv/normat_akti/pol_planosana/, skatīts: 19.04.2018.

- ⁸ Turpat.
- ⁹ Maksātnespējas likums. 26.07.2010. likums/LV, 124 (4316), 06.08.2010.
- ¹⁰ Ārpustiesas parādu restrukturizācija Latvijā. Vadlīnijas, apstiprinātas Maksātnespējas jautājumu konsultatīvajā padomē 2009. gada 6. augustā. Pieejams:
http://www.mna.gov.lv/lv/normat_akti/pol_planosana/, skatīts: 19.04.2018.
- ¹¹ Maksātnespējas likums. 26.07.2010. likums/LV, 124 (4316), 06.08.2010.
- ¹² Civillikums: Latvijas Republikas likums. Valdības Vēstnesis, 1937. g., 20. februāris, Nr.41.
- ¹³ Maksātnespējas administrācijas skaidrojumi un atziņas 2015.-2016.05., 60. lpp. Pieejams: file:///C:/Users/pele/Downloads/maksatnespejas_administracijas_skaidrojumi_un_atzinas_2015_2016.05..pdf
- ¹⁴ Skat. "Tiesu prakse lietās par darījumu apstrīdēšanu un zaudējumu piedziņu no parādnieka pārstāvjiem maksātnespējas procesu ietvaros". Pieejams:
http://at.gov.lv/judikatura/tiesu-prakses_apkopojumi/civiltiesibas/
- ¹⁵ Maksātnespējas administrācijas skaidrojumi un atziņas 2015.-2016.05., 61. lpp. Pieejams: file:///C:/Users/pele/Downloads/maksatnespejas_administracijas_skaidrojumi_un_atzinas_2015_2016.05..pdf
- ¹⁶ Turpat.
- ¹⁷ Directorate for Internal Policies, Policy Department: Harmonisation of insolvency law. at EU level: Note, 2011, p. 11.
- ¹⁸ UNCITRAL Legislative Guide Insolvency Law, 2004 para 153, p. 136.
- ¹⁹ 2007. gada 22. novembra Maksātnespējas likuma Pārejas noteikumu 1. punkts.
- ²⁰ 2010. gada 26. jūlija Maksātnespējas likuma Pārejas noteikumu 5. punkts.

Аннотация

Правовые особенности в процессе неплатежеспособности физических лиц проявляются в случаях, когда администратор процесса неплатежеспособности констатирует ограничения применения процесса неплатежеспособности в соответствии с регулированием Закона о неплатежеспособности.

Администратор в процессах неплатежеспособности физических лиц, анализируя соблюдение должником принципа добросовестности, должен оценить, использовал ли должник/ неплатежеспособное лицо свои права, соблюдая принцип добросовестности, и не затронул ли своими действиями (сделками) интересы кредиторов.